

ACTIVISME EN PRO DE LA PAU. ITINERARIS DE PAU. DE L'ACCIÓ INDIVIDUAL AL COMPROMÍS COL·LECTIU

Un projecte de cultura de pau – Secundària i Batxillerat.

DONES, CONFLICTE ARMAT I PAU

QUI SOM?

Grup Eirene som un **grup de professionals amb anys d'experiència** en educació per la pau i cooperació, que s'orienta des del camp del pacifisme i el desenvolupament. A Grup Eirene creiem que la construcció d'un món més just s'aconsegueix passant per la transformació del nostre propi entorn. És per això que els nostres projectes tenen un gran component d'elements de reflexió per fomentar la solidaritat, la responsabilitat i l'esperit crític entre els joves, infants i la població general de Catalunya.

CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

Durant els conflictes armats tots els éssers vius pateixen, essent un llegat de destrucció i de violència que roman durant molts anys després del final de les confrontacions. Homes i dones poden tenir papers de víctimes i victimaris, d'agredides i agressores. Però el sistema patriarcal en el qual estem immerses fa que les dones pateixin els conflictes armats d'una forma més àmplia i destructiva.

L'activitat vol posar condicions per l'educació per la pau i la no-violència a través de donar a conèixer l'afectació de les dones durant els conflictes armats en la nostra societat patriarcal que les ocasiona empobriment, pèrdua de familiars, trencament de l'estructura social, violència sexual, embarassos i desplaçaments forçats, etc. Però, sobretot, l'activitat vol posar molt d'èmfasi en mostrar els seus treballs i lluites com a constructores de pau per transformar conflictes, guanyant cada cop més espai social i polític que fins ara els hi havien estat denegats o on estaven invisibilitzades. Les dones han pogut impulsar estratègies polítiques per generar processos de pau i s'han organitzat en plataformes i associacions per treballar la reparació, el perdó, la reconciliació, i en conseqüència la pau i la consecució d'una vida digna.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

OBJECTIU GENERAL:

L'activitat vol posar condicions per l'educació per la pau i la noviolència a través de donar a conèixer l'afectació de les dones durant els conflictes armats en una societat patriarcal que ocasiona que pateixin en moltes ocasions una afectació molt més àmplia que devasta molts àmbits de la seva vida: empobriment, pèrdua de familiars, trencament de l'estructura social, violència sexual, embarassos i desplaçaments forçats, etc. Però, sobretot, l'activitat vol posar molt d'èmfasi en

mostrar que moltes dones, malgrat el patiment, són grans constructores de pau, perquè han pogut transformar el conflicte i han lluitat per guanyar accés a espais socials que els hi havien estat denegats fins ara, han pogut impulsar estratègies polítiques per generar processos de pau i s'han organitzat en plataformes i associacions per treballar la reparació, el perdó, la reconciliació, i en conseqüència la pau.

■ OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- **Conceptuals:** Donar a conèixer els conceptes de gènere, conflicte armat i processos de pau i les raons per les que les dones pateixen de forma més devastadora les conseqüències de les guerres.
- **Procedimentals:** Canalitzar les motivacions de solidaritat i els sentiments de cooperació que puguin sorgir d'entre els joves que han treballat al taller, a través de dinàmiques de grup, debat, construcció conjunta dels conceptes i comunicació audiovisual. Per aconseguir-ho es donaran a conèixer moviments socials i campanyes que estan treballant en la línia dels processos de pau, tot convidant-los a accions de caire activista (recollida de signatures, participació en actes, comunicació via e-mail i difusió entre diferents cursos, etc.).
- **Actitudinals:** Fomentar la empatia, el diàleg i la cooperació a través de la visualització del treball de les dones com a constructores de pau. Contribuir a l'educació en temes humanitaris i de cultura de pau i en el foment de l'esperit crític i coneixement de la realitat en la formació als centres educatius, a través de tutories, socials, educació per la ciutadania, etc, posant al seu abast els materials pedagògics necessaris per poder realitzar una acció significativa per l'alumnat.

■ CONTINGUT I METODOLOGIA

1. En primer lloc, es fa una presentació de Grup Eirene i es mostra el significat de gènere, l'estereotipació i els rols que tenen tant l'home com la dona i com aquesta situació s'agreuja durant un conflicte armat i les conseqüències que això comporta.
2. En segon lloc es mostra com la situació de desigualtat ha possibilitat una implicació i un impuls destacat de moltes dones en els processos de pau i s'expliquen alguns dels més rellevants.
3. En tercer lloc es passen 6 petits documentals que reflecteixen situacions i actituds de dones en 6 països diferents que han patit o encara pateixen conflicte armat. Aquests documentals pertanyen al concurs "Fem films, fem pau" i mostren alguns dels ingredients imprescindibles per la construcció de la pau. Prèviament s'hauran donat 6 fitxes diferents (1 per cada documental) perquè els/les joves puguin tenir present i iniciar el treball mentre miren el documental. Cada fitxa s'haurà lligat a una paraula d'estratègia de pau diferent que serà el fil conductor del treball.
 - "En Movimiento": Colòmbia, Les xarxes
 - "Memorias en conflicto": Perú, La justícia
 - "Echoes from Iran": Iran, La memòria
 - "Amena": Palestina, L'educació
 - "No olvido": El Sàhara, La resistència
 - "Mal tiempo": Espanya, L'oralitat

4. En quart lloc un cop visualitzats els documentals es reuniran les persones que tinguin la mateixa fitxa (grups de 4-5) i posaran en comú el que han vist, tot treballant els exercicis de les fitxes que tindran que veure amb els sentiments, reflexions, etc. en funció del documental que els hi hagi tocat i la paraula estratègica de pau.
5. Per acabar es farà una reflexió i debat conjunt de cada documental i de l'estratègia de pau proposada i es convidarà als joves que vulguin a posar-se en contacte amb algunes de les xarxes de dones generades a partir dels conflictes armats o de tensions (Dones de negre Israel-Palestina, Colòmbia, etc., Ahotsak del País Basc, etc.). D'aquesta manera es canalitzen les ganes d'implicació i solidaritat amb moviments nacionals i internacionals i els/les joves senten que poden posar el seu gra de sorra per generar un canvi.
6. Al final de l'activitat es lliurarà al professorat un document avaluador que realitzarà amb el seus alumnes per poder valorar l'activitat adientment.

■ ALTRES DADES

DURADA TOTAL: 2 hores

FRANJA ESCOLAR: 3r i 4rt d'ESO i Batxillerat

NÚM. ALUMNES PER SESSIÓ: Grup classe, màxim 30 alumnes.

LLOC: Centres educatius i equipaments del municipi.

DADES DE CONTACTE

LÍDIA TOVAR I ARÀNZAZU SÁNCHEZ

TELÈFON: 654 860 015 (Lidia Tovar)

CORREU ELECTRÒNIC: eirenecoop@gmail.com

WEB: www.grupeirene.org